

לע"נ הבחור היקר והאהוב גוי ז"ל בן אירית ואשר כהן

ליבות ובוכות
מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

תפארת נוו

יו"ל ע"י עמותת "תשובה באהבה" ארגון לקירוב רחוקים ואהבת ישראל לקירוב הגאולה

מאת הרב דוד פריוף שליט"א

המאמר מוקדש לע"נ שושנה בת רבקה ז"ל

מי גרם לנשיא טראמפ לבכות?

הוא בעצם מכין לעצמו חיים מושלמים! שהרי כפי שסיכמנו והסכמנו בגליון הקודם, כל הסבל והייסורים שיש בעולם הזה נובעים מהחסרים העצומים שנולדנו איתם, **לדוגמא:** "כבוד" - כולנו רוצים שיעריכו אותנו ויכבדו אותנו, וזה אנושי לחלוטין! אך נתאר לעצמנו מה יקרה אם שבוע שלם אף אחד לא יתייחס אלינו בכבוד הראוי שאנו רגילים אליו, הרי שמצב זה עלול להוביל אותנו לחוסר שפיות ממש רח"ל. לעומת זאת, ניקח אדם שלאחר עבודה מאומצת, הצליח להשתחרר מהחוויה של "כבוד", עד כדי כך שלא משנה לו אם יסתכלו עליו בתור קוף או בתור אדם, (וזאת מכיון שהוא מחובר לאלוקים ויודע את מטרת הבריאה), אזי חייו יהיו שמחים ומוצלחים לאין ערוך, משום שהחיסרון העצום הזה לא נמצא אצלו. ובדיוק כמו אדם שמכור לעישון סיגריות או סמים ל"ע, שבודאי כל נשיפה מוסיפה לו חיוניות, ואפילו שמחה ואושר **רגעיים**. אך כולנו יודעים שכאשר ניקח ממנו את "מקלות הניקוטין", לאחר כמה שעות (או דקות...) ראשו יתחיל לפלות קרינה רדיואקטיבית... ויתכן שהיו מקרים שיצטרכו להפעיל את מערכת "כיפת ברזל" מפני עצמו וקצפו של הברנש המכור... אך לעומת זאת, אדם המשוחרר מכבלי ההתמכרות, הרי שחייו תקינים אף ללא ענן עשן כזה או אחר!

וזה עוד לא הסוף... מכיון שרבנו בעל הסולם ז"ע אמר (אגרות הסולם עמ' כב): **"שאם האדם היה מרגיש פעם אחד 'חוויה רוחנית' - היינו קירבה עצומה לבורא עולם, היה מוכן שיקצצו לו את הרגליים והידיים 7 פעמים, והעיקר לחוות חוויה כזו שוב..."** (ויודע שבעל הסולם לא היה מוציא מפיו דברים שלא השיג אותם), משמע, שאנחנו פראיירים (בלע"ז) שנמשכים אחרי תאוות ורצונות גשמיים ומוגבלים, וזאת במקום לעבוד ולחתור להנאה רוחנית ואינסופית, שמגיעה רק כאשר אדם מנותק מה"רצון לקבל", וכל כולו עוסק ב"השפעה"!

כמובן שכדי להפוך ממקבל למשפיע, הדרך קשה וארוכה (ואין קפיצת מדרגה ברוחניות. כנודע), אך בימי השובבים יש עניין גדול וסגולה נפלאה להתחיל את הדרך, ולכבוש פסגות חדשות שטרם הכירו. ולכן אציין קומץ תרגילים שעשו ועושים גדולי הדורות האחרונים כדי להגיע לשלמות בהשפעה:

א. כמו שמובא במדור **"עשה לך רב"** ממו"ר עט"ר הגאון הגדול **הרב חיים רבי שליט"א** בשאלה הרביעית (הפוך דף ע"יש ותהנה...) שכדאי לשתות קפה ותה ללא סוכר, וכעין מה שנהג **מרן הסטייפלר ז"ע** וכן בהיותי משמש בקודש אצל הגר"ח רבי, עיניי ראו ולא זר איך בכל ארוחה הרב עושה תענית הראב"ד!

ב. **מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל** היה ידוע מאוד בהנהגתו הסגפנית עד כדי כך שהייתה תקופה שהיה

היתה בחדרו בדיוק בעת שקרא את המכתב, והיא סיפרה לעו"ד דרשוביץ, שהנשיא החל לבכות ואמר לה: "תראי את הילד היהודי, הוא יכל לבקש כל דבר תחשבי, מה מבקשים כל הילדים? זמרים, שחקנים, סלבריטאים וכו', והוא, ילד כל כך קטן, במקום לחשוב על עצמו ומצבו, הוא מבקש להיפגש איתי ולא בשביל להנות מ"פגישה עם הנשיא", אלא בגלל שכואב לו אל איזשהו יהודי שנמצא בכלא, והוא לוקח סיכון שאולי לא אתייחס לבקשתו, ואף על פי כן הוא מוכן לוותר על "משאלתו האחרונה". **ילד הזה אני לא יכול לסרב!!!**

יומיים לאחר מכן, בנר שמיני של חנוכה, החנינה הייתה כבר על השולחן, ורובשקין יצא מאפילה לאורה לשמחת עם ישראל די בכל אתר!!!

(מיד כשמעתי שרובשקין השתחרר, שיערתי לעצמי שמכיון שבתו וחתנו של הנשיא מקורבים לחסידות חב"ד, לכן הצליחו עסקני חב"ד לשחרר את רובשקין שאף הוא חסיד חב"ד. אך לאחר ששמעתי סיפור זה, הבנתי שמה שעשה ילד קטן טהור ומתוק, לא יכלו לעשות כל עסקני חב"ד כולל בתו וחתנו של הנשיא שליט"א...)

אם נתבונן באיש שהנהיג את עם ישראל "משה רבנו", נגלה שמאז המגע האשון עם העם שלו, הוא לא ראה רגע אחד של נחת, אלא רק תלונות ובזיונות, ולבסוף גם קיבל עונש שלא יכנס למקום שהוא כל כך רצה להיכנס אליו - "ארץ ישראל" והכל "בזכות" עם ישראל...

נשאלת השאלה, כיצד משה רבנו הצליח לשרוד??? (בשבת האחרונה אמרתי לרעייתי תחי שאם הייתי במקום משה רבנו, הייתי צריך פסיכיאטר צמוד, וזה היה עוזר רק ליום אחד...), אם כן צריכים להבין מה הסוד/ההנהגה/הנוסחה של משה רבנו שהצליח להנהיג עם שלם עד יומו האחרון ולאהוב אותו יותר מגופו, על אף קשיות עורפם, ועד כדי כך שהוא מוכן ל"מחני מספרך" ולא להיכנס לארץ ישראל וכו'?

אלא התשובה על פי היסוד עליו שוחחנו בגליון הקודם; משה רבנו ע"ה היה כל כולו "הרצון להשפיע", ואדם שמשחרר מהאהבה העצמית שנוגד איתה, ועל ידי עבודה קשה הופך את עצמו מ"מקבל" ל"משפיע", ממילא אינו מרגיש קשיים ולא שום סבל גשמי, ואז לא פלא שה"אהבת ישראל" שלו מגיעה למאה אחוז; ויזכירו זאת גדולי ישראל לדורותיהם, **שעל אף יסורי הגוף, המכאובים, והחוליים, הם המשיכו להעניק, לתת, ולהשפיע לכל מי שבא במגע איתם** (וגם מי שלא...).

אם הבנו את זה נכון, יוצא שככל שהאדם יעבוד וירגיל את עצמו להיות מסופק מדברים רוחניים ומהשפעה,

המשך לשיחתנו מהגליון הקודם, בשבוע האחרון שמעתי סיפור מדהים ומרגש. את הסיפור מספר אחד מעורכי הדין הטובים והמפורסמים ביותר בעולם, מר "אלן דרשוביץ" ששימש כעורך דינו של "שלום רובשקין" שכידוע נידון על ידי הרשויות באמריקה ל-27 שנות מאסר בפועל ל"ע, ובאופן מפתיע, לאחר שמונה שנים שישב בכלא האמריקאי, קיבל חנינה מהנשיא טראמפ, ויצא מאפלה לאורה בנר שמיני של חנוכה, כידוע.

מספר העו"ד הדגול, שישנו באמריקה ארגון, שפעיליו מסתובבים בבתי החולים ברחבי העולם, ונותנים לחולים סופניים לסיים את חייהם עם חיוך על הפנים, כאשר הן מגשימים עבורם כל משאלה שהם מבקשים, ופעילות זאת משתקפת בשם הארגון שנקרא **"המשאלה שלך"**.

יום אחד, בעוד חברי הארגון מסתובבים באחת מבתי החולים באמריקה, הם פוגשים ילד חסידי, שחלה במחלה הידועה רח"ל, ועל פי הספרות הרפואית, נשאר לו ימים אחדים לחיות. כמובן שחברי הארגון הקיפו את מיטתו ושימחוהו כדרכם בקודש, וכששאלוהו מהי המשאלה הגדולה שלו טרם הוא עוזב את העולם, הוא הפתיע אותם עם תשובה שלא ציפו לה: "שתביאו אלי לבית החולים את נשיא ארצות הברית דולנד ג'ון טראמפ" - אמר החסיד! פעילי הארגון שרגילים לשמוע בקשות כמו: "אני רוצה צעצועים" אני רוצה את שחקן כדורגל או זמר פולני" וכו' לא הבינו מהיכן נחתה עליהם הפצצה הזאת... וניסו לשדל אותו שיבקש משאלה יותר ריאליית. הילד הטהור, לא הסכים לשנות את בקשתו, אך הסכים להמיר אותה, וביקש שלפחות יניחו על שולחנו של הנשיא מכתב עם מסר חשוב שהוא מבקש להעביר לנשיא.

פעילי הארגון שמחו לפשרה שהציע הילד המתוק, ומיד הביאו לו עט ודף (שלא יתחטט...), והוא עם ידיו הקטנות החלושות והתמימות החל לכתוב, וזה תוכן דבריו: "כבוד הנשיא, אני כותב לך מכתב זה בדמעות שלישי! נשיא יקר, בורא עולם בחר בך להיות נשיא ארצות הברית, ואני מאמין שהסיבה לכך היא, כדי לעזור לעם היהודי, ובמיוחד לעזור ליהודי אחד שיושב בכלא (שלום רובשקין). **תדע לך שאני חולה אנוש, ונשארו לי מספר ימים לחיות, ובכל זאת, בכוחות האחרונים שנשארו לי, אני מתפלל בכל יום על אזי היהודי 'שלום רובשקין' שנמק בכלא האמריקאי. אני יודע שאתה היחיד שיכול לתת לו חנינה, ולכן אני מתחנן אליך שתעשה הכל בשביל זה"**.

בנר חמישי של חנוכה תשע"ח, המכתב הונח על שולחנו של טראמפ. בהשגחה פרטית ועליונה, בתו של הנשיא

“לא דיבורים ולא נעליים”

(מתומלל)

את ר' אהרון הכרתי כשעבר לשבת לידי בבית הכנסת, הוא היה איש יקר ורגיש, היה לו לב לא מזהב, מיהלום! הוא היה טיפוס שקט וביישן שאף פעם לא חיפש להיות בכותרות, לכן כל כך התפלאתי שדווקא הוא מעיר לאנשים שמדברים בבית הכנסת באמצע התפילה. באחת השבתות לאחר שהכננו לחברים קרובים, שאלתי אותו: “למה הדיבורים באמצע התפילה כל כך מפריעים לך? זה נכון שאסור לדבר בתפילה, אבל זה לא כל כך מתאים לך להעיר... ר' אהרון חייד בביישנות, ואמר: “אתה בטח חושב שאני משוגע, זקן וטרדן שמחפש רק להעיר לאנשים, אז אספר לך ואולי תבין.

עד גיל שלוש עשרה הייתי ילד רגיל, היו לי הורים, אחים ודודים, בקיצור משפחה רגילה. אלא שאו הגיעו הגרמנים, ותוך זמן קצר הכל התהפך. מצאתי את עצמי בקרון דחוס בדרך

לבירקנאו. כשהגענו, כולם פנו שמאלה, רק אני נשארתי, ילד בן שלוש עשרה לבד בעולם. שהסתיימה השואה עליתי ארצה בתוך קבוצת ילדים, קיבלנו מטעם פועלי אגודת ישראל סרטיפיקטים (אשרת הגירה), אבל הייתי ילד בודד ובקלות יכולתי לאבד את האמונה, אלא שהקב"ה אהב אותי, ונשארת שומר מצוות. השיגעון שלי לדיבורים בתפילה, הגיע יותר מאוחר. כשקראתי מדוע חיבר בעל ה- 'תוספות יום טוב' את ה- 'מי שברך' שלו למי שלא מדבר בתפילה, הוא כתב שנודע לו שהצרות הנוראות שפקדו את עם ישראל בגזרות ת"ח ות"ט היו קשורות לזלזול קדושת בית הכנסת ולמורא מקדש. וזה האייר לי את העיניים. **פתאום הבנתי שאנשים שמדברים בתפילה, מסכנים לא רק את עצמם, הם מסכנים גם אותנו את שאר המתפללים. הבנתי שהם מסכנים גם אותי, כשאנשים מדברים בבית הכנסת הם מערערים לי את השגרה, הם מחזירים אותי לצרות הנוראות שחוויתי. הם גורמים לי לחוש מאד מדברי התוספות יום טוב. הם מאיימים על שלמות המשפחה הקטנה שבביתי, אני מעיר להם, כי אני רואה מול העניים את אבא ואמא שלי, ואת הסבל הנורא שהם עברו, ואז אני**

מתמלא פחד. ולפני שאני מאבד את השפיות אני קם ומעיר להם. תגיד לי אהרון, למה כשאנשים צריכים אוויר לנשימה הם לא מתביישים לפתוח חלון, גם בחורף? הם לא חוששים שיבוז אותם? אלא מה, הם צריכים לנשום. למה כשמישהו מעשן ליד אדם עם קשיי נשימה הוא מעיר לו? אתה יודע למה, כי הוא רוצה לחיות. גם אני רוצה לחיות! לכן אני מעיר להם.”

ר' אהרון המשיך ושפך את ליבו: בספר שמות מסופר על משה שהיה רועה את צאן יתרו במדבר, כשהוא הגיע להר חורב הוא רואה את הסנה בוער באש. הקב"ה התגלה אליו בפעם הראשונה, ומספר לו שהוא בחר בו להיות הגואל של עם ישראל. המילים הראשונות שה' אמר למשה היו: **“ש'ל נְעַלְיך מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קִדְשׁ”**. ואם מקום שהקב"ה עתיד להתגלות בו לעם ישראל, אבל לא עתידה להישאר בו קדושה, אסור לנעול בו נעליים, אז במקום שהשכינה נמצאת כל הזמן איך אפשר לדבר? **כתוב בוהר הקד' שמי שמדבר בבית כנסת דברי חול אוי לו שמראה שאין אלוקים, ולא נמצא שם, ואין לו חלק בו, ולא פוחד ממנו, ונוהג ביזיון בשכינה העליונה**

מאת הרב אהרן לוי שליט"א

שלמעלה. אתה יודע אמר לי ר' אהרון למה הזוהר כותב את זה? כדי ללמד זכות על אלו שמדברים בבית כנסת, מי שמאמין בהקב"ה ומדבר בשעת התפילה, איך אפשר ללמד עליו זכות הוא מבה את השכינה! לכן הזוהר אומר שעדיף לומר שהוא לא מאמין בה'. אם הוא היה מאמין בטח שהוא לא היה מדבר.

ועוד נקודה לסיום: בשנת תשי"ב כתב הרב הראשי לירושלים הרב הגאון ר' צבי פסח פרנק זצ"ל את המילים הבאות: והנה אחת מהפרצות בקרב עם ישראל הוא מה שעוברים על המבואר בשולחן ערוך: לא ישיח שיחת חולין בשעה ששליח ציבור חוזר התפילה, ואם שח, הוא חוטא וגדול עוונו מנשוא, וגוערים בו. והנה, **בזמן האחרון גדר אבנים נהרסה וחרבה ובני אדם כמה וכמה בני תורה מוחזקים ליראים ושלמים יושבים בשעת חזרת שליח ציבור לשיחת חולין בבית כנסת, אי להם שמישיח בשעת התפילה כי ראינו כמה בתי כנסיות שנחרבו בשביל עוון זה. בכל הכנות, מי מאתנו היה מוכן להשתתף בהחרבת בתי כנסת?**

שבת שלום!

עשה לך רב

שו"ת ממו"ר הגאון הרב חיים רבי שליט"א

■ התורה אסרת לאכול מאכלות אסורות ומי שאוכל מאכלות אסורות, לבד מהאיסור גם מטמטם את הלב כידוע. השאלה היא האם גם כשמסתכלים על אותם מאכלות אסורות כגון נתחי חזיר או שרימפסים וסרטנים (לא כשהם בים, אלא בחנות שמוכרים אותם) האם גם זה מטמטם את הלב? ואם לא אם יש עניין להימנע מלהסתכל?

שאלה יפה, ונראה שמותר להסתכל, ואולי מצווה להסתכל, כי באמת ה' יתברך הראה למשה רבנו **וזה לכם הטמא.** וראה בעיניו זה טמא וזה טהור והראה כן לישראל. (רש"י פרשת שמיי) ועוד מצווה לדעת ולהכיר ולהיות בקי בהן, זה טמא וזה טהור(רש"י סוף פרשת שמיי) ורבינו הרמב"ם מונה מצות עשה מן התורה לבדוק אותם באלו הסימנים. (ספר המצוות מצוות עשה קמ"ט) ומרומז בגמרא (קידושין ל"ט) ישב אדם ולא עבר עבירה, מקבל שכר כעושה מצווה וזה באופן שהגיע לידו העבירה, ונמנע ושמר את עצמו. וכשרואה מאכלים אסורים מצוה להסתכל ולכוון ולהתקדש, ומרוויח מצוות כל פעם מחדש.

■ כבוד הרב: לדעתך קשה לאכול בשבת על הבוקר לחם ובשרי, ולכן חשבנו לעשות את סעודת הבוקר על מזונות, ובסעודה שלישיית לאכול לחם (אנחנו בדרך כלל מקילים ואוכלים בסעודה שלישיית מזונות), האם זה אפשרי?

לא נכון ולא טוב ולא דעת תורה, ולא הלכה. ואסור לעשות כן, ועצה טובה בסעודת ליל שבת קודש, לא להרבות באכילה, ויכוון גם לתענית הרב"ד שמותר בשבת (כמבואר בספר הנפלא ילקוט יוסף) וכן בבוקר למעט באכילה, וישאיר מקום לאכול פת לסעודה שלישיית. (כמבואר בספר בעלי הנפש הרב"ד בשער

הקדושה) ומי שיש לו יראת שמים יש לו גם תאבון רוחני לקיים מצוות סעודה שלישית. ושעת רבינו הבן איש חי שהסעודה המכובדת ביותר צריך ביום ולא בלילה וסעודה שלישית עלית על כולנה כי זה לפני סיום קדושת השבת. (ועיין בספר הנהגות לשבת חלק א')

■ כבוד הרב: כבר הרבה זמן אני מרגיש רחוק מבורא עולם ולא מצליח להתקדם, איך אני יוצא מהמצב הזה?

עצות טובות: א). לומר ויודי בכוונה ממש כאילו אתה לפני עליה לגדרום. ב) לכוון למות על קידוש השם באמירת ה' אחד. (משנה ברורה סימן סא סעיף קטן ג) ולהמחיש לעצמו כאילו יש מודעות ברחובות עליו. וכתוב שם ההלוויה שלו בשעה 2:00 בצהריים ממש ככה. שעה 2:00 זה הפסקה בבית המדרש, ואין חשש ביטול תורה לאברכים. ג) להתפלל בשמע קולנו שמוכן לשרף על קידוש השם כמו שביקש מרן הבית יוסף בתפילה. ד) אם באמת הרבה זמן הוא רחוק, כדאי ללכת לבית הקברות לראות טהרה למת. ויתכונן. ה) ילמד בספרי אמונה ויתחזק. ו) יכוון לשנוא את המודע וחיזונית וצריך להסתפר כמו בן תורה, ולהיות תמיד בחברה טובה, וכדאי שילב כמה ימים בלויי סחבות וכיוצא בזה. (רמב"ם הלכות דעות פרק ב' הלכה ב') וכמוכן להתפלל בדמעות להשם יתברך להתקרב אליו. וכמוכן תמשיך להיות במחלקה הרוחנית של מוריני ורבינו הר דוד פריוף

לשאלות לרב ניתן לפנות במייל tiferetnoy@gmail.com או בפקס: 03-6099998

שליט"א. ותצליח ברוחניות בעזרת השם. **■ הנני אברך כולל ורציית לדעת מהו התיקון הנכון לימי השוכבים**

התיקון הגדול התמדה בתורה מאוד, עם תענית דיבור ולא להביט לצדדים באמצע הלימוד (עיין משנה ברורה בביאור הלכה סימן תקע"א). וכן לדקדק במאה ברכות בכוונה גדולה ופסיק נכון. וכן לסלק בגדים צמודים ומכנסיים כמו גרביונים. וכמוכן טלפון כשר **בלבד.** ובשעות הלימוד סגור ומנותק לגמרי. ועוד, לשחות כל יום, פעם ביום כו קפה בלי סוכר, כלל ועיקר, וכך כידוע היה נוהג רבינו הסטפילר זיע"א, שממש כל השנה לא היה בוחש בסוכר. (עיין בהנהגות שבסוף ספר דרך האמונה שר רבינו שר התורה שליט"א)

■ כבוד הרב: יש לי צורך דחוף לטוס ביום שישי אחרי חצות למדינה רחוקה שהטיסה אורכת 16 שעות וזה לדבר מצווה, האם יש היתר אם זה חברת תעופה וצוות של גויים?

שאלה קשה, ויש לדעת פרטים רבים, מה המצווה, ומי הנוסע, לרווקים אסור ליסוע לחו"ל, זה סכנה ליראת שמים, רח"ל. ועדיף להשאיר מצוות כאלה לרבנים הגדולים שליט"א שכולנו תלמידים שלהם. והם יודעים מה לעשות

■ האם ידוע לרב על כך שאדם שיש לו מכת גמלים בביתו זה משום עוון גזל? לא מכין בזה. אולי בגלל שהוא עצלן בעבודת השם, ומרמזים לו מהשמיים. לך אל הנמלה עצל. (ועיין חולין נ"ז) ואולי עוון גזל, רח"ל. (עיין עירובין ק:). ולהתפלל להשם יתברך, ומצד ההשתדלות להשמין חברת הדברה לסלק הנמלים, ולה' הישועה.

אל תאמר שפספסנו את הרכבת, אלא הקדמנו לרכבת הבאה.

שני דברים אין בעולם אלא מעט: א. ממון כשר ב. אוהב נאמן

אין בדידות גרועה, משל אדם שלא נוח לו בחברת עצמו!

שו"ת בדניי ממונות
הגאון הרב
יגאל כהן שליט"א
ראש בית המדרש
יביע אומר בני ברק

דין ודברים

■ אני "אב בית" בפנימיית בניס, ואיני יודע אם מותר לקחת מחדר האוכל של הפנימייה ארוחת בוקר, צהריים או ערב? (יש לציין שהרבה מדריכים לוקחים באופן קבוע).

שאלה זו אינה תלויה בהלכה אלא במנהג המקום או הסכמת הבעלים שבמקרה זה הוא ראש הישיבה, ולכן יגשו אליו וישאלו מפיו ויעשו ככל אשר יאמר אליהם.

■ במקרה הנ"ל מה הדין לבני משפחתי?

כנ"ל.

■ האם מותר לתבוע את חברת הביטוח בערכאות?

במקרים רגילים אסור בתכלית האיסור לתבוע יהודי לבתי משפט שאינם דנים על פי דיני התורה הקדושה, ובשולחן ערוך פסק שמי שתובע את חברו בערכאות (בתי משפט) נחשב כמרים יד בתורת משה. אולם את חברות הביטוח שכל וויכוח שיהיה בניהם לבין המבוטח, התשלום יקבע על פי הכללים של מדינת ישראל ועל פי הוראת בית המשפט, ולכן הדבר נחשב כתנאי שבממון ולכן מותר לתבוע את חברות הביטוח השונות בבית משפט

מאת גדול מזכי הרבים
הגאון הרב זמיר כהן שליט"א
ראש ארגון הידברות

תורה ומדע

אתם שואלים, הרב עונה.

■ כבוד הרב: השתתפתי בסמינר "ערכים" ושמעתי הרבה הכחות איכותיות לאמיתות התורה. בהקדמה הציבו כלל ברזל שאלוקים לא טועה, ובחלק ניכר דיברו על נבואות שהתגשמו. שאלתי היא: הקב"ה אמר לאברהם ששעבוד מצרים יהיה ארבע מאות שנה "וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה" (בראשית טו, יג) והנה ידוע שהשיעבוד בפועל היה בסה"כ 210 שנה. הרי זו סתירה בספר התורה שלנו, משום שאם בורא עולם יודע אחרית דבר מראשיתו, לכאורה היה צריך לומר 210 בדיק כמו שיקרה בפועל, וכמו שהוכיחו לנו בבנבואות שהתגשמו (למרות ששמעתי כל מיני תירוצים, כמו: שה-210 היו קשים כמו 400, אך זה עדיין לא מובן איך בורא עולם כתב בתורה נתון שלבסוף מתגלה כלא מדויק)? תודה רבה.

תשובה: התשובה העיקרית נמצאת בדברי רש"י (בראשית טו, יג) שמגין השעבוד מתחיל מלידת יצחק, ומאז אכן חלפו בדיק ארבע

עניין של השקפה

מאת הרב משה רבי שליט"א

להזמנת הרב להרצאה ניתן להתקשר 03-6099997

צריכים לדעת, להבין, לחקור, להתעניין, להגיב, וכאן מקבל הילד עוד שיעור ב"ארכיאולוגיה". הנה לכם צרור שאלות של אמא שהחלה בתשאל וחקירה לחבר של בנה מהחיידי, במעמד בנה: 1. "שלום מוטי מה שלומך מותק? 2. מוטי, אמא בבית עכשיו? 3. לאיפה היא הלכה? 4. יש לכם אוטו? 5. בטח אתה אוהב שאבא אוכל אתכם ארוחת ערב? 6. הא, הוא כן אוכל אתכם? מה, הוא לא בכולל בשעה הזו? 7. הא, אתה אומר בעצם שאמא לא בבית ולכן הוא אוכל אתכם? 8. למה היא לא בבית, איפה היא הולכת? 9. הא, להליכה?! הבנתי. כל יום אמא הולכת להליכה? 10. מה זאת אומרת אם לא קשה לה, למה שיהיה קשה לה? 11. ואבא עוזר לה שקשה לה? 12. במוצאי שבת הוא כן עוזר לה?! הבנתי, למה איפה הייתם שבת? 13. בבית מלון?! איזה יופי, זה היה מלון יפה, מפואר? - בדיק כאן למזלו של הילד הנחקר ביחידה הניידת של להב 433, צלצל הטלפון של האמא: 1. כן מירי, מה קורה? תגידי, אם כבר התקשרת, התלוש שלך מעל 7.000 ש"ח? 2. אז איך את מסתדרת עם ההנחה בארנונה? 3. את לא מבקשת הנחה? הלוואי עליי!" - ולעצם העניין: ילד מטבעו הוא מאוד סקרן, ואנו כהורים מבלי לשים לב מלמדים אותו איך להיות הכי טוב בזה בעיתויים כאלה. הילד גודל על הטבע הזה ומתפתח אתו, ובגיל המתבגר? לך תדבר אתו, לך תשנה אותו.

בל תלויך

אם אנחנו מתלוננים על כל דבר שזו, לדוגמא: היינו בבית מלון עם הילדים, כמה תלונות היו לנו? על השניצלים שלא דפוקים מספיק, על הבריכה הלא מחוממת, ועוד כמה תלונות שהן אפילו מוצדקים. ובבית, על השכנים יש לנו

נסמוך על האמירה של ההורים שטוענים: "הוא ילמד מהמקרים שיפגוש בחייו, וישתנה." כי זה לא אחראי לשתף את בעל המכולת בחינוך הילדים. ולך תדע את מי הוא יגוש ודווקא ממנו יקבל שיעור בחינוך. בעצם, אנו יכולים ליצור אצל הילדים שלנו תכונות מדהימות, להיות טובים יותר. הרי היה עניין להקב"ה שמשו רבנו ע"ה לא יכה בעפר הארץ 10 המכות, בגלל שאותו חול הציל אותו בזה שהטמין את המצרי בתוכו, הרי החול לא מבין כלום?! מכאן רואים שאין אמירת תודה היא רק עבור הנותן, אלא גם עבור המקבל שיהיה טוב יותר. כך הטבע של ילדנו יהי טוב יותר. כל מילה כמו 'בבקשה' שנוכח לילדים שלנו שנוכח מהם דבר מה, או מנגינה של 'בבקשה', מילה כמו 'תודה', לא רק שהיא לא פוגעת בערך החינוכי שילד מבין שהוא צריך לעשות מה שאומרים לו הוריו, אלא היא משלימה את התקשורת שלו עם הכלל. (זה נאמר גם על שאר "כישורי החיים" כמו לומר שלום שנכנסים הביתה, וכ"ו)

שמעתי מידי הרב נח אנלנבין שליט"א ששמע את הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל שאמר פעם בכנס חינוך: "הילד שלך יושב על הספה, קורא ספר מתח. ואז אתה מבקש ממנו כוס תה לדוגמא, אם הוא לא יקום לעשות תה, אתה רואה בו כחצוף, ובצדק, הרי אבא אמר. אבל אם תחשוב רגע עליו כילד, גם הוא מסתכל עליך כחצוף, מדוע דווקא עכשיו אתה מפריע לי באמצע המתח שכל כך טוב לי עכשיו? אבל אם תבקש בצורה יפה מהילד, המחשבה שלו אחרת לגמרי על האבא שלו".

לא יחפור

מעבר למילים ולשיח יש: טבע מסויים. לדוגמא: ההורים המתעניינים. פירוש: ההורים שכל דבר

בירורי סוגיות

מ'ודה' במקצת

קורה המון פעמים, שאבא מצוה על בנו בטון פקודתי: "תביא לי את הטלפון מהשולחן". הילד מביא את הטלפון כמו חייל אנגלי, הוא מקבל פקודה, ומבצע. אבא שלו, מקבל את הטלפון ליד, ולא אומר "תודה". בואו נחשוב יחד: בעצם מה קרה כאן, נרשמה תנועה באותו בית, אפשר לסכם אותה כעוד סיטואציה, לא פחות מהעברת מוצר על הבר קוד בסופר. אין כאן ספק שהילד חייב לבצע את בקשת אביו, אבל שכחנו משהו: הילדון המתוק הזה, הולך לבקש מאנשים זרים בעתיד, באותה המתכונת בדיק, דברים שיצטרך. הוא יבקש מבעל המכולת השכונתי: "תביא לי חלב", וכאן תלוי מי הוא בעל המכולת, אם הוא יהיה המחנך הרשמי השכונתי, שיטיח בו: "תגיד לי ילד חצוף, אני עובד אצלך?" וכשהוא יקבל את החלב, גם "תודה" הוא לו יגיד כמו שאבא שלו לא אומר לו עצמו שממלא את בקשתו, ויקבל עוד גערה חסרת רסן. הילד לא יבין מה הוא רוצה ממנו, עזבו את זה שהוא מפתח באותו רגע סוג של פחד ובושה תכסה את פניו, הבעיה כאן שהוא חוזר לביתו ואז אמא שלו אומרת לו: "תוריד את הפח". הנה, נרשמה עוד "תנועה". כי זו לא בקשה, זו פקודה. ולביאור העניין:

הילד כזה חי עם קבלת פקודות במהלך שהותו בבית, הוא לא הולך להשתנות בהבנה של הדברים, אלא מהפחד שעוד מחנך יתפוס אותו באיזשהו מקום במהלך חייו. ואגב, אין מה לתבוע את הילד הזה, הוא פשוט רואה באבא ואמא שלו דוגמא אישית איך לבקש, איך להגיב ואיך לדבר, אבל שינוי, לא יהיה כאן. ובואו לא

אור החיים הקדוש

מזה שמשנה ביקש לצאת לשלושת ימים, ולכן אמר פרעה לעצמו, שאם היה הקב"ה יכול להוציאם היה מבקש לצאת לגמרי, אלא ודאי ח"ו שאין ביכולתו, וכך גם חשבו עבדיו, אבל אחרי שמונה מכות שלקו הם וממנום ואפי' האלוהים שלהם לקה, אז באו עבדי פרעה וטענו לפניו: אתה רואה שהקב"ה מסוגל לכל, ומיד פרעה שואל את משה מי הולכים? וכשאמר לו כולם שוב חזרה הסברה שאם היה אפשר היה מבקש משה לצאת לגמרי.

ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את ה' אלוקיהם הטרם תדע כי אברהם מצרים (שמות י"ז)

שואל רבנו הקדוש מה היה עם עבדי פרעה שהפגינו מולו, וטענו לפניו שעוד מעט ומצרים אובדת, ומדוע שתקו והלכו להם? וגם פרעה בעצמו מה הייתה מחשבתו? וכי לא רואה שעוד מעט ואין רשע? ואפי' שה' הקשה את ליבו אך צריך להבין על איזו סברה סמך? ומבאר רבנו שטעותם נבעה

הפתעה קפואה

לסשה, שחי בתקופת סטלין, היה תוכי מדבר. הבעיה עם התוכי הייתה, שהוא אהב מאוד להכריז בקולי קולות "סטלין הביתתי!", "בוז לקומוניזם!" ועוד קריאות מסוכנות שכאלה. השמועה על אודות התוכי הזה החלה להתפשט, ויום אחד הגיעה פלוגה רוסית, לבדוק אם יש בשמועה הזאת אמת.

סשה, שראה את החיילים מהחלון, דחף מיד את התוכי עמוק למקפיא. הפלוגה נכנסה, והתחילה לחפש את התוכי, עד שאחד החיילים פתח את המקפיא, ומצא אותו, סשה כבר הבין שזהו - הוא אבוד, אבל פתאום צעק התוכי: "חיי סטלין! הידד לקומוניזם!". מיד שיבחו החיילים את התוכי המוצלח, אחרי שהם יצאו, שאל סשה את התוכי, איך קרה ששינה ממנהגו?

ענה לו התוכי: "אחרי חצי שעה בסיביר, גם אתה תגיד את זה."

המשך מעמוד 3 (הרב משה רבי)

מצבם היה קשה, אבל הצלחתי להרים אותם מ**הבלוק החודשי הירוק** שהייתי שולח. שנתיים לאחר יציאתו מהכלא, הוא חזר לביתו, כפוף, אבל, חפוי ראש, מחוסר עבודה. את בית הדפוס שרכשתי החלטתי להציע לאחי דרך אותו חבר, שניהל אותו והפעם כשכיר ולא כשותף, וכך היה. הוא ניהל את בית הדפוס, והצבע חזר לו לפניו. ואני באתי להגשים את חלומי: **לחדש את הקשר עמו**. יום אחד הפתעתי אותו, ונכנסתי לבית הדפוס שלי. אחי קפץ לעברי ופרץ בבכי, החיבוק הפעם היה אמיתי מצדו, שנינו בכינו כל כך. הקשר חזר, ורק אז הרגשתי, **המנצח הגדול**. למדתי מכך, שתמיד אבל תמיד, בין אחים, מי שמנצח הוא המפסיד הגדול, ובמקרים כאלו, הכל תלוי לא רק בצד השני, אלא גם בצד שלי. כי כשרוצים שלום ודברים בו, מרגישים את זה, וזה עובד.

מה לומר, וסתם ככה השיח מגיע למצב כזה שכל מילה שניה זה לשפוט את האחר. בינתיים, הילד מחפש גם דברים להתלונן, בקיצור: יותר מבשבילינו, הדברים כאן הם למען ילדינו. יקר. וכך היה. וכך פתח על יד עוד סניפים שלי וזה חזר על עצמו. בינתיים החוק בא לגבות את חובו, ואחי הושלך לכלא עקב זיוף החשבונות. חנויותיו נסגרו, וחלקם הופקעו לצורך נושים. גם הרכב שקנה ממש כמו שלי, נלקח ממנו. אשתו וילדיו לא יצאו מהבית מרוב בושה, אבל רק אליי הקפידו לשדר עסקים כרגיל. עבורי זה היה קושי גדול ולא ניצחון, לראות את משפחתו של אחי לא שורדת ומתפרקת. בכל זמן שהותו בכלא הייתי מיד חודש לוקח בלוק דולרים מהספת שלי, ומעביר למשפחתו דרך חבר, ומקפיד שיגיע להם "אבא שלח לכם" בכדי לשמור על כבודם.

מלתא ובדיחותא

מלתא

ותב רבנו מנחם המאירי בפרושו לאבות (שם משנה ה' ד"ה ואל תתאש): "הזיירו חכמים להשתדל לקנות חבר טוב, מפני שאי אפשר לאדם בלא אוהב, שיספר לו קורותיו ויתקן עניניו בעצתו, שאפלו משכיל שבמשכילים צריך לעצת זולתו. ותכמי המוסר אמרו, אדם בלא חבר - כשמאל בלא ימין. והפקח שבאנשים - צריך לעצה. וראוי לו לאדם להיות לו אוהב מוכן לו תמיד, להתישב על עניניו לקבל ממנו עצה."

בדיחותא

שני ילדים הולכים לימים: אחד נכנס למים ויושב, שואל הילד השני: "תגידי איך המים?" זה שבתוך המים עונה: "הם קרים בהתחלה אחרי 5 דקות הם נעימים." השני אומר: "אוקיי, אז אני אכנס עוד 5 דקות."

ערבי ניכנס למסעדה עם ברווז. המלצר: איזה קוף יפה! האיש: זה לא קוף זה ברווז. המלצר: לא דיברתי איתך, דיברתי עם הברווז...

המשך מעמוד 1 (הרב דוד פריוף)

עוטר את האוכל שלו בטישו, כדי לא להרגיש את הטעם. ועל "הכיסא" (אם אפשר לקרוא לה כן) שישב אין מה לדבר, כי כולם ראו זאת בעיניהם...

ג. בעל הסולם ז"ע היה מתעורר בחצות הלילה, וכותב את כתביו בקור המקפיא עצמות, ובעמידה, כדי לבטל מעצמו את הרצון לקבל. וכן נוהגים חסידי אשלג האמיתיים, לקום כל לילה בשלש לפנות בוקר בהתגברות עצומה (מכיון שעל כך יש תמיד מלחמה עם היצר...), וכך נוהג הגאון הגדול **הרב משה אפרת שליט"א** (ראש כולל יביע אומר ב"ב)

ד. לפני שנתיים בעת שחנכנו את המדרשה ברחוב הרכסים 55 ר"ג, הגיע **הצדיק הרב דוב קוק שליט"א**, ואחר שדרש בארוכה למאות האנשים שהצטופפו, וישב לשיר שירי נשמה עוד שעה ארוכה, לקחו אותו לבית אמו ע"ה שגרה ברמת גן, ושם הביאו לו בני משפחתו נס קפה עם חלב עיזים חם, וביקשו שישתה את כולו, מכיון שבמשך כל היום הוא בקושי אכל ושתה... הרב לקח את הכוס, ברח בכוונה, שתה לגימה אולי של 5 cc, והפטיר "חמין במוצאי שבת מלוגמא" (שבת ק"ט). כולנו הפצרנו בו שיתענג מעוד לגימה או שניים ואם לא לתענוג, לפחות לרפואה, אך הוא סרב בתוקף, ואני מיד ברכתי וזכיתי ללגום כמה מ"ל טובים עד שחטפו לי את הכוס מהיד כמה צדיקים שגם רצו לזכות מהשיריים של הצדיק... למחרת הלך הרב קוק **למרון הגר"ח קנייבסקי שליט"א** (לאחר כ-10 שנים שלא נפשו), ודיברו כמה שעות דברים נשגבים, וכשיצא הרב קוק מחדרו של מרון שליט"א, תפס את הראש ואמר בהתפעלות שהרב קנייבסקי אמר לו, שמזה תקופה ארוכה אינו רואה מה שאוכל, אלא רק שואל מה הברכה, ואינו מסתכל על האוכל כלל... (הדבר המדהים, שאותו הרב קוק המזוכך, שלא מעניין אותו כלום מהעולם הזה, מתפעל מתרגיל של מרון שליט"א... תודה רבה לבורא עולם ששלח לדור שלנו כאלו צדיקים). **כך, ורק כך, אפשר להתנתק מכבלי התאוות והמידות הרעות שכופות עלנו יסורים מיותרים, כך ניתן להגיע להשגות ולמדרגות גבוהות בעבודת ה', עד לפסגה של הנאה רוחנית עליה דיבר בעל הסולם ז"ע. וכך אפשר להגיע ל"אהבת ישראל" שיש לגדולי הדור שלנו עד דרגת "אהבת ישראל" הנשגבה של משה רבנו ע"ה.**

וכדי לחתום כמעין ההתחלה, אציין ווארט ששמעתי מידידי ואהובי הרב אליהו (גי) כלימי שליט"א: מדוע בברכות השחר, כל הברכות מופיעות בלשון שבח והודיה לבורא עולם על החסדים שעושה **לכלל ישראל** (פוקח עיוורים, מתיר אסורים וכו'), ורק בברכת שעשה **ל"י** כל צרכי, אנו מייחסים את ההודאה רק על עשיית **צרכנו באישים גרידא?** והתשובה אמיתית ואפילו מרגשת: חכמים שתקנו את הברכה באו לרמוז לנו בין היתר, שבורא עולם נתן **רק לך** את כל צורךך, אך **את צורך חברך, צריך למלא אתה בעצמך ולא להשליך אותו על בורא עולם.** (כמו המשפט המביך ששומעים המתרימים מידי פעם - "ה' יעזור לך"...)

כנראה שאת הורט הזה ידע הילד החסידי שהצליח לשחרר דמעה מעינו של "טראמפ הקשוח" וביחד איתה את "רובשקין האסיר" ... **שבת שלום ומבורך**

להגדיל תורה ולהאדירה

לאור ההצלחה הגדולה בס"ד אנו רוצים לפתוח עוד סניף למדרשה בר"ג או גבעתיים.

מי שמכיר מקום בערים הנ"ל שאפשר לקיים בו את הפעילות (גם תמורת שכר) מתבקש להתקשר - 03-6099997 בין השעות 13:30 ל-14:30 וכן מ-22:00 בלילה כמו כן מי שרוצה להקדיש את הפעילות לזכותו או לזכות קרוביו, מוזמן להתקשר לטלפון הנ"ל

העלון מוקדש לרפואת אלעזר בן דורית

להצלחה: אשר בן מודל ורעייתו (כהן) | יואב בן ראומה | אביב בן איריס | אוראל בן אירית (כהן) | לע"ב: אלימלך בן שפרה (פנחס) | רוני בן חיים שלמה.